

18.8.2017

Valtiovarainministeriö

Lausuntopyyntö 18.7.2017, VM/012:00/2017

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi verontilityslain muuttamisesta

Hallituksen esitysluonnoksessa ehdotetaan muutettavaksi verontilityslakia. Muutoksia ehdotetaan yleisiin tilitysmenettelyihin, kuten koronlaskentaan, tilitettävien verojen takaisin perintään ja lykkäyksiin, sekä tiettyihin tilityskokonaisuuksiin, kuten ansio- ja pääomaverotulojen oikaisutilityksiin. Verovarojen tilittämisen perusperiaatteen ei esitetä muutoksia, joten tilitykset perustuisivat edelleen jako-osuuksiin sekä verovarojen nettomääräisen kertymän tilittämiseen.

Uudistuksilla yksinkertaistettaisiin tilitysmenettelyä sekä mahdollistettaisiin nykyistä reaaliaikaisempi, tasaisempi ja ennustettavampi verovarojen tilittäminen veronsaajille. Tilitysmenettelyn yksinkertaistaminen lisäisi tilittämisen läpinäkyvyyttä veronsaajille sekä toisaalta alentaisi Verohallinnossa käyttöönotettavan uuden tietojärjestelmän käyttöönotto- ja ylläpitokustannuksia.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä marraskuuta 2018.

Kunta- ja aluehallinto-osaston lausunto

Pääministeri Juha Sipilän hallituksen ohjelman mukaan hallitus toteuttaa Verohallinnon kantamia veroja koskevat uudistukset, jotka ovat tarpeen Verohallinnon toiminnan tehostamiseksi, verovelvollisten oikeusturvan sekä tiedonsaannin parantamiseksi ja hallinnollisen taakan keventämiseksi. Uudistuksilla yhdenmukaistetaan ja yksinkertaistetaan verotus- ja veronkantomenettelyä sekä verotuksen muutoksenhakuja seuraamusjärjestelmää. Lisäksi edistetään sähköisiä toimintatapoja ja verotuksen reaaliaikaistamista. Lausunnolla oleva hallituksen esityksen luonnos on osa tätä valmistelua ja sen perusteella toteutettaisiin verontilityksiin liittyvät lainsäädäntömuutokset.

Uudistuksen keskeisenä tavoitteena on verokertymien tilittäminen reaaliaikaisemmin, tasaisemmin, ja ennustettavammin. Keskeinen tavoite on myös tilittämistoimintojen yksinkertaistaminen ja läpinäkyvyyden lisääminen. Samalla uudistuksen tavoitteena on turvata yhteiskunnan rahoitushuollon kannalta keskeisen prosessin korkea automaatioaste ja toimintavarmuus sekä se, että prosessia ja tietojärjestelmiä voitaisiin muuttaa tarpeiden mukaan nykyistä joustavammin. Uudistuksella edistettäisiin Verohallinnon strategian mukaista oikea-aikaista ja kustannustehokasta toimintaa. Kunta- ja aluehallinto-osasto pitää kannatettavana pyrkimystä verotilitysten reaaliaikaistamisen ja ennustettavuuden parantamiseen. Veronsaajien näkökulmasta on tärkeää pyrkiä takaamaan mahdollisimman tasainen tulovirta. Esimerkiksi kuntien taloussuunnittelu ja palvelujen rahoitus helpottuvat jos verokertymät ovat nykyistä ajantasaisemmin ja ennakoitavammin tiedossa. Myös mahdollisten oikaisujen vähentyminen helpottaa taloudenhoitoa. Veronsaajien kannalta on olennaisen tärkeää, että tilitysjärjestelmät ovat riittävän yksinkertaisia ja läpinäkyviä. Näin mahdollisten virheellisten verotilitysten havaitseminen ja korjaaminen helpottuisivat.

Ansio- ja pääomatuloverojen osalta verovuodelle tehtäviä oikaisutilityksiä ehdotetaan tehtäväksi nykyisten vuosittaisten oikaisujen sijaan kuukausittain. Lisäksi oikaisutilityksille laskettavista koroista esitetään luovuttavaksi. Kunta- ja aluehallinto-osasto arvioi myönteiseksi muutoksen, jossa oikaisutilitysten rytmiä muutetaan vuosittaisesta kuukausittaiseksi. Tämä muutos parantaa tilitysten ajantasaisuutta. Uudistuksen taloudellisia vaikutuksia esittäessä olisi kuitenkin hyvä esittää arviotaulukko, esimerkiksi aikaisempien vuosien oikaisujen perusteella, millainen euromääräinen vaikutus oikaisutilityksistä laskettavista koroista luopumisella on veronsaajien osalta.

Verovuodelle tehtäviä kiinteistöveron oikaisutilityksiä esitetään tehtäväksi nykyisten vuosittaisten oikaisujen sijaan kuukausittain. Tämä noudattaisi jatkossa ansio- ja pääomatuloverojen tilitysten oikaisujen rytmiä, mikä selkeyttäisi oikaisumenettelyä nykyiseen verrattuna ja parantaisi oikaisutilitysten ajantasaisuutta.

Tilitysmenettelyn yksinkertaistamiseksi ja ehdotetun korkojen perimisestä luopumisen johdosta esitetään, että verontilityslain tarkoittamat takaisin perittävät verot vähennettäisiin aina seuraavan tai seuraavien kuukausitilityksien yhteydessä. Näin tehtäisiin myös mahdollisessa virhetilanteessa. Kuten hallituksen esityksen perusteluissakin arvioidaan, korkojen perinnästä mahdollisesti luovuttaessa veronsaajilla ei ole tarvetta nopeuttaa perittävien määrien maksua koron maksun perusteella. Esitetty muutos takaisin perittävien verojen vähentämisestä ei heikennä veronsaajien asemaa, mutta selkeyttää osaltaan tilitysmenettelyä.

Verovuosisikohtaisia ansio- ja pääomaverotulojen sekä kiinteistöverotulojen tilityksiä esitetään yksinkertaistettavaksi tilityksissä huomioitavia verovuosia vähentämällä. Esityksessä ei tarkasti mainita muutoksen taloudellisia vaikutuksia. Mikäli tämä pystytään toteuttamaan muuttamatta veronsaajille tilitettäviä määriä, esitys on kannatettava selkeyden lisääntyessä ja tilitysmenettelyn yksinkertaistuessa.

Kunnallistaloudellisten vaikutusten vuoksi esitys tulee käsitellä kuntalain (410/2015) 13 § mukaisesti kuntatalouden ja – hallinnon neuvottelukunnassa.

Osastopäällikkö,
ylijohtaja

Jani Pitkäniemi

Finanssineuvos

Markku Nissinen